

2014. AASTA EESTI PIIMASEKTORI VÄLISKAUBANDUSES

UUED TURUD:

RUMEENIA
MALAISIA
SAUDI-ARAABIA

SUURIM EKSPORDITURG: LEEDU

75,7%
PIIMA JA PIIMATOODETE EKSPORDIST

VEENE EMBARGO MÖJU:

LÄTI: -24,4%
SOOME: -8,8%

JUUSTU EKSPORT VENEMAALE:

-93%

PIIMA JA PIIMATOODETE EKSPORT 2014

198,5 mln EUR

EL RIIKIDE
OSATÄHTSUS 86,7%

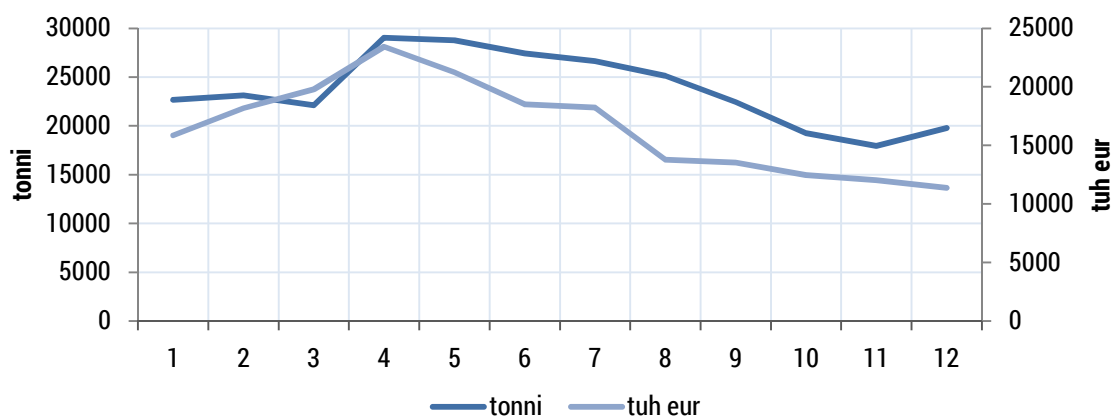
AASTAGA 19 UUT,
KOKKU 51 SIHTTURGU

ÜLEVADE PIIMA JA PIIMATOODETE VÄLISKAUBANDUSEST 2014. AASTAL

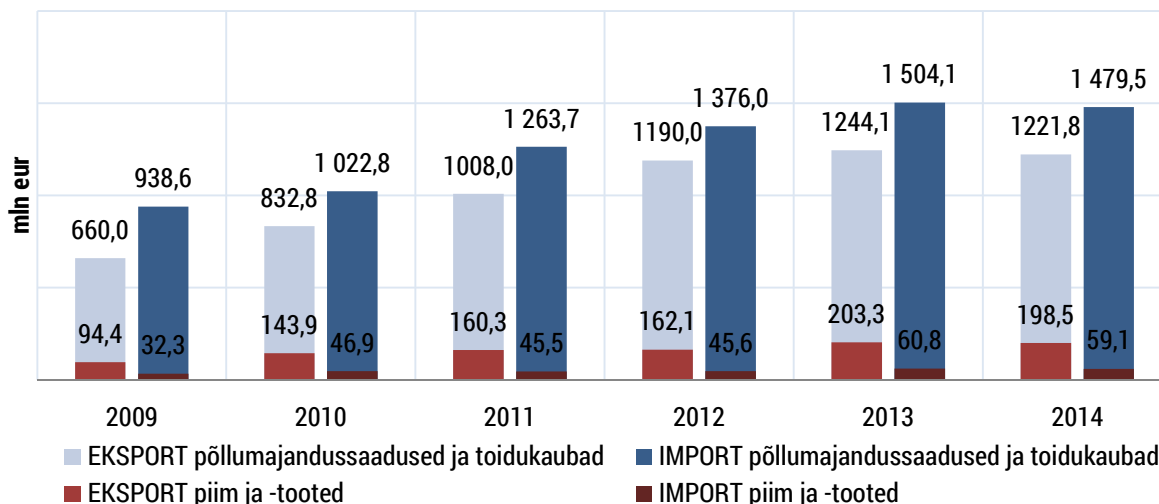
2009. aastal majanduskriisi tõttu ligi 30% kukkunud ja seejärel taas pidevalt kasvanud piima ja piimatoodete eksport vähenes 2014. aastal Venemaa kehtestatud kaubanduspiirangute tõttu

Eesti eksportis 2014. aastal põllumajandussaadusi ja toidukaupu jooksevhindades 1221,8 miljoni euro väärtuses ning importis 1479,5 miljoni euro eest.¹ Piima ja piimatooteid² eksporditi **198,5 miljoni euro** väärtuses ning imporditi **59,1 miljoni euro** eest. Võrreldes 2013. aastaga oli piima ja -toodete eksport 4,9 miljoni euro võrra väiksem ning import 1,7 miljoni euro jagu väiksem.

Joonis 1. Piima ja piimatoodete eksport 2014. aastal (t; tuh eur). Allikas: Statistikaamet (edaspidi SA)

Pärast taasiseseisvumist pidevalt kasvutrendis olnud piima ja -toodete väljavedu kukkus pea 30% majanduskriisi-aastal, kasvades pärast seda 67 tuhandelt tonnilt 2009. aastal 271 tuhande tonnini 2013. aastal. 2014. aastal näitas piima ja -toodete väljavedu pärast rekordilisi ekspordiaastaid taas langust. Nii jaanuaris kui augustis Venemaa kehtestatud kaubanduspiirangud mõjutasid enim just piimatootjaid ja -tööstusi.

Joonis 2. Põllumajandussaaduste ja toidukaupade eksport ja import ning piima ja piimatoodete osatähtsus kaubavahetuses 2009-2014 (mln eur). Allikas: SA

¹ Ülevaade põhineb Statistikaameti lühiajastatistikal ning kajastab andmeid jooksevhindades

² Piim ja piimatooted on kombineeritud nomenklatuuri rubriigid 0401-0406, 2105 (v.a 21050010)

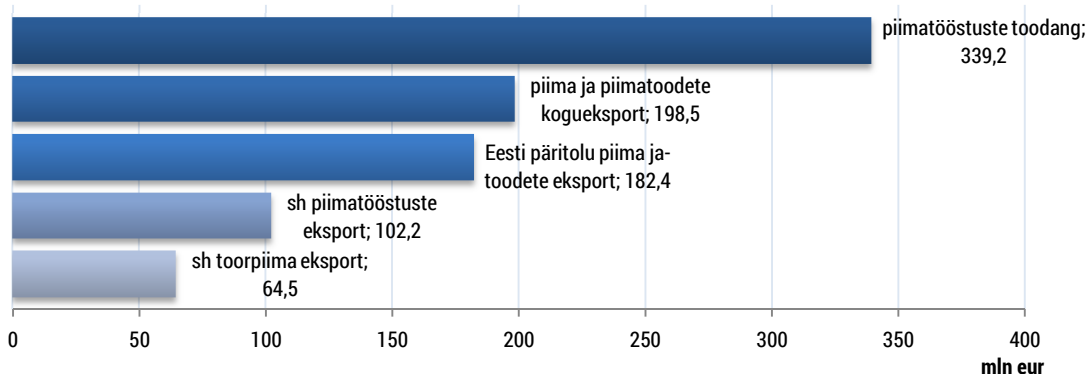
Uusi sihtturge lisandus 19 ja Euroopa Liidu riikide osatähtsus ekspordi sihtriikide seas kasvas

Euroopa Liidu riikide osatähtsus piima ja –toodete ekspordi sihtriikide seas oli 2014. aastal 86,7% ja impordis 98,7%. Võrreldes 2013. aastaga on vastav ekspordi näitaja **kasvanud 13,1 protsendipunkti**, Euroopa Liidu riikide osakaal impordis on jäänud aga samale tasemele. Ekspordi sihtturge oli 2014. aastal 51, mis on **19 riiki rohkem** kui eelnenud aastal (vt tabel 2 lk 8). Uutele turgudele läinud kogused on esialgu väikesed. Uute sihtturgude seas oli suurima väärtusega eksport Rumeeniasse (0,9 mln eur), järgnesid Malaisia (0,7 mln eur) ja Saudi Araabia (0,7 mln eur). Rumeeniasse viidi värsket juustu, Malaisiasse vadakupulbrit ning Saudi Araabiasse lõssi ja –vadakupulbrit.

Eesti päritolu piima ja piimatoodete ekspordi osakaal oli 2014. aastal 91,9%, mis on protsendi võrra rohkem kui eelnenud aastal. Kõige väiksem oli Eestimaine päritolu või ja piimarasvavõiete ning kontsentreeritud piima puhul. Kõige rohkem re-eksportitakse üle 85%-list võid ning suure rasvasisaldusega piimarasvavõideid.

Piimatööstuste eksport vähenes

Piimatööstused³ tootsid 2014. aastal kokku 339,2 miljoni euro väärtuses toodangut ning eksportisid 102,2 miljoni euro väärtuses. Võrreldes 2013. aastaga vähenes piimatoodete tootmine 1% ning tööstuste eksport 7% võrra. Pärast jaanuaris Venemaa poolt viiele Eesti piimatööstusele kehtestatud sisseveo piiranguid langes veebruaris nii tööstustoodang kui eksport oluliselt. Märtsis olukord paranes, kui piimatoodete tootmine kasvas võrreldes veebruarikuisega madalseisuga 21% võrra. Augustis Venemaa poolt kehtestatud kaubanduspiirangud viisid tootmise ning ekspordi taas langusesse ning detsembriks jõudsid näitajad aasta madalaimale tasemele. Kui piimatööstuste eksport oli aasta esimeses pooles suuremgi kui 2013. aasta seitsmel kuul, siis augustikuise embargo mõjul eksportisid tööstused aasta teises pooles ligi **30% vähem** kui 2013. aastal.

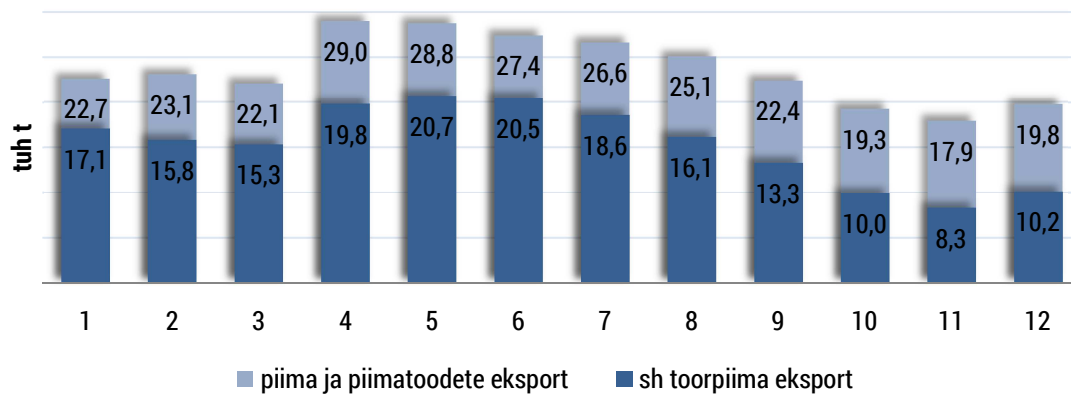
Joonis 3. Piima ja piimatoodete ekspordi jagunemine 2014. aastal (mln eur). Allikas: SA; PM arvutused

Toorpiima eksport aasta esimeses pooles rekordtasemel

35,4% Eesti päritoluga piima ja piimatoodete ekspordist moodustas toorpiima väljavedu (64,5 mln eur). Venemaa poolt augustis kehtestatud sanktsioonide tulemusena hakkas toorpiima eksport aasta teises pooles järjest langema, saavutades madalseisu novembris, kui välja viidi vaid 8,3

³ Piimatööstuste ekspordi andmed on kogutud 20 ja enama töötajaga ettevõtetelt

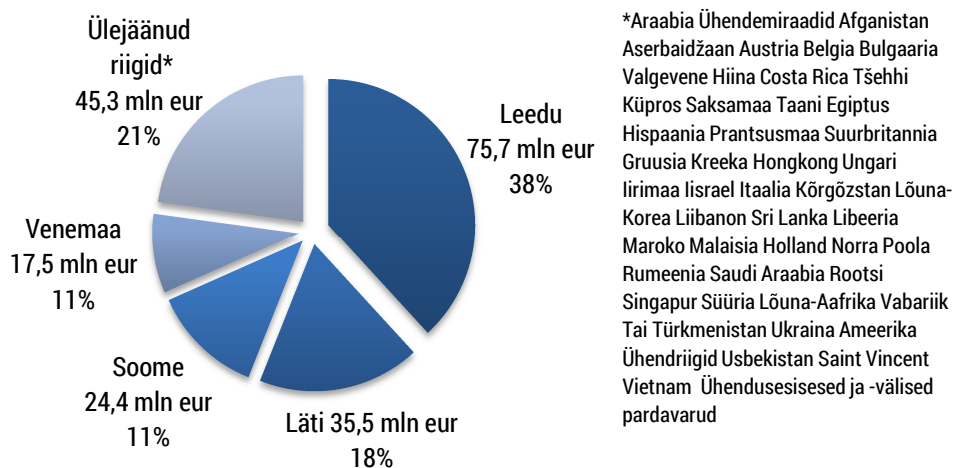
tuhat tonni toorpiima. Suurim oli 2014. aasta toorpiima eksport mais **20,7 tuhande tonniga**. Ehkki pärast sanktsioonide kehtestamist on toorpiima väljavedu oluliselt vähenenud, ei ole aastases võrdluses selle ekspordi langus märgatavalt suur ((-4,3 mln eur; -9,6 tuh t), kuivõrd 2014. aasta esimene pool oli lähiaastate toorpiima ekspordis rekordtasemel. Piimatootjad on löögi all Vene turu kadumise tõttu, ehkki toorpiima otse Venemaale pole Eesti aastate jooksul eksportinud. Suurimad kogused lähevad Leetu, mille tööstused on omakorda mõjutatud Venemaa kui peamise sihtturu kadumisest.

Joonis 4. Toorpiima eksport 2014. a kuude lõikes (tuh t). Allikas: SA

Uue tööstuse avamine kasvatas oluliselt eksporti Leetu

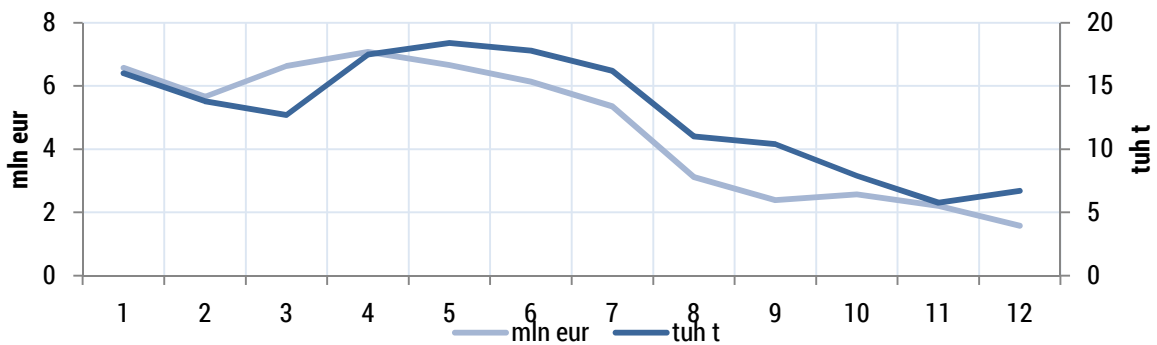
Piima ja piimatoodete suurim turg oli Eesti jaoks Leedu (75,7 mln eur). Teisel kohal oli eksport Läti (35,5 mln eur) ja kolmandal Soome (24,4 mln eur). Alates 2009. aastast sihtriikide seas esimesel või teisel kohal olnud Venemaa langes kaubandustökete tulemusena 2014. aastal neljandale kohale (17,5 mln eur).

Joonis 5. Peamised sihtriigid piima ja piimatoodete ekspordis 2014. aastal. Allikas SA; PM arvutused

Võrreldes 2013. aastaga **kasvas eksport Leetu 24,4%**. Kasv tuli peamiselt toorpiima arvelt, mida viidi sinna **10% rohkem** kui 2013. aastal. Ehkki pärast Venemaa kehtestatud kaubanduspiiranguid toimus aasta teises pooles toorpiima ekspordis suur langus, on aastases võrdluses toorpiima väljavedu taasiseseisvumisjärgse perioodi üks kõrgeim. Kui mais viidi Leetu aasta rekordkogus ehk 18,4 tuhat tonni toorpiima, siis novembriks kukkus väljavedu 5,6-le tuhandele tonnile. Leetu

viidud piima ühikuhind oli aasta lõikes madalaim septembris, kui tonn maksis 229,7 eurot. Leedu jaoks sõltub toorpiima sisseostu vajadus selgelt Venemaa turust. Venemaa on Leedu piimatoodete peamine turg juba 2009. aastast ning kogused on sellest alates vaid kasvanud. 2014. aasta esimene pool oli Leedule väga edukas, kui piimatoodete eksport kasvas veelgi 15%. Ehkki Venemaale minev toodang hakkas näitama kerget langust, kasvas teiste turgude osatähtsus – olulisele kohale tõusid Itaalia, Saksamaa ja Läti. Nagu kõik lähiriigid, nii on ka Leedu oma piimatoodetele uusi turge otsimas. 2014. aastal avanes Leedule Hong Kongi turg, kust edasi vaadatakse Hiina turu poole ja 2015. aastal hakatakse eksportima Argentiinasse.

Joonis 6. Toorpiima eksport Leetu 2014. aastal kuude lõikes. Allikas: SA

Leedu-suunalist eksporti kasvatas märkimisväärselt ka magustamata kontsentreeritud piima väljavedu, mida viidi sinna alates juulist 21 tuhat tonni. 16,5 tuhat tonni sellest oli Eesti päritolu. Viimased kuus aastat ei ole Eesti nimetatud toodet eksportinud, ent 2014. aastal Järvamaal uue piimatööstuse avamise tulemusena tõusis kontsentreeritud piim väärtuselt teiseks eksporditavaks Leedu suunal. Tegu on tööstusega, mis tihendab toorpiima, saades tulemuseks paksema ning 12% asemel 24%-lise tihedusega massi. Nii vähendatakse oluliselt transpordikulud ning muudetakse paindlikumaks muid tarnetingimusi. Uus tööstus avati Eestis toorpiima varumise ja müügiga tegeleva OÜ Elpa i.e ning Leedu piimatööstuse Rokiškio Sūris AB koostööna. Ainsana eksporditaksegi hetkel kolme suurt piimatööstust hõlmavasse Rokiškio Sūris AB gruppi, kus eestimaisest toorainest valmistatakse juustu.

Kaubanduspiirangud vähendasid eksporti Läti ja Soome

Piima ja piimatoodete eksport Läti **vähenes** võrreldes 2013. aastaga **24,3%**. Kõige rohkem viidi sinna endiselt toorpiima, ent kogused vähenesid võrreldes varasema aastaga pea poole võrra. Sarnaselt Eestile on Läti toorpiima peamine ekspordi sihtriik Leedu. Kuna Leedu tööstused kaotasid Venemaa näol suure osa oma juustu turust, vähenes aasta teises pooles ka vajadus eesti- ning lätimaise piima järele.

Teine peamine eksporditav Läti suunal oli väikepakendis joogipiim, mille väljavedu kasvas võrreldes eelnenud aastaga tervelt 73,6%.

Soome viidi **8,8% vähem** tooteid, kui 2013. aastal. Sarnaselt varasematele aastatele viiakse sinna enim juustu, ent 2014. aastal eksporditi seda 13,5% vähem. Soome ja Leedu piimasektor on enim mõjutatud Vene embargo. 2013. aastal viis Soome 26% piimatoodangust Venemaale. Näiteks Soome suurim piimatootja Valio viis 2014. aastal 37% oma toodangust Venemaale. Kaubanduspiirangud tekitasid Soome turul juustu ülekülluse, kuna Venemaa näol kadus turg,

kuhu viidi keskmiselt 80% juustutoodangust. Kohalikule turule paisati rohkelt odavat, algselt Vene turule mõeldud juustu.

Teine suurem kaubarubiik, mida Soome viidi, oli hapendatud tooted. Neist suurim oli maitsestatud jogurti eksport, mis võrreldes 2013. aastaga kasvas 17%. Samal ajal langes rohkem kui poole võrra maitsestatud jogurti eksport Soome.

Vaatamata sanktsioonidele oli Venemaa neljas eksporditurg

9. jaanuaril 2014. aastal Venemaa kehtestatud piirang viie Eesti piimatööstuse toodangu sisseveole viis Venemaa-suunalise ekspordi veebruaris järsule langusele. Võrreldes jaanuariga kukkus veebruaris eksport Venemaale ligi 40%. Kuna piirang puudutas eelkõige Eesti juustutööstusi, vähenes eestimaise juustu vedu Venemale veebruaris 94%. Kokku viidi 2014. aastal juustu Venemaale **93% vähem** kui eelnenud aastal.

Augustis kehtestatud embargo tulemusel kadus Venemaa turg Eesti piimatoodete jaoks pea täielikult. Septembris ja oktoobris viidi sinna veel vaid eestimaist jäätist, mis ei kuulu keelu saanud kaupade nimekirja.

Kokkuvõttes langes piima ja piimatoodete eksport Venemaale eeltoodud kaubandustökete mõjul võrreldes 2013. aastaga **65,5%**. Vaatamata suurele ekspordi langusele oli Venemaa 2014. aastal kaubanduspartnerite pingerivis neljandal kohal.

Vene kriisi mõju ja selle leevendamise meetmed

Konjunktuuriinstituut on hinnanud kahju Eesti piimasektorile 50 miljonit eurot aastas (tuginedes 2013. a andmetele). Nagu Euroopa Liidus, nii on ka Eestis piima kokkuostuhind võrreldes jaanuariga teinud suure languse. Jaanuaris oli keskmine kokkuostuhind Euroopas 40 senti/l, mis detsembriks langes 33-le sendile. Eesti piimatootjad said aasta esimestel kuudel samuti 40 senti liitri, detsembriks oli hind langenud 25 sendini.

Vene turu kadumine tõi teravalt päevakorda uute turgude leidmise eesti piimale ja -toodetele. Võrreldes 2013. aastaga lisandus uusi kaubanduspartnereid 19, mis on hea näide uute ekspordivõimaluste realiseerimisest. Eesmärgiks on aga leida võimalus viia tooteid ka Jaapani ja Hiina turule, mille osas läbirääkimised käivad. Aasiat huvitavad peamiselt kauasäilivad tooted nagu erinevad juustusordid, vadaku- ja piimapulbrid ning või.

Väliskaubandusministri eestvedamisel alustati septembris läbirääkimisi Jaapani suurkorporatsiooniga Marubeni Corporation ning esimesed proovikogused Eesti piimatoodetega saadeti Jaapanisse oktoobris. Seejärel külastas Marubeni delegatsioon novembris Eestit, kohtudes kõigi Eesti Piimaliidu liikmetega.

Lisaks Jaapanile vaatab Eesti piimasektor Hiina poole. Hiinas on piimatoodete tarbimine kasvav trend ja nii on ELi eksport Hinnasse 2014. aastal pidevalt suurenenud. Üheteist kuu andmed näitavad, et piimapulbrite eksport EList Jaapanisse kasvas 20% võrra. 2014. aasta detsembris väljendas Hiina peaminister valmisolekut lubada Eesti piimatooted turule, ent Veterinaar- ja Toiduameti kinnitusel ei olnud aasta lõpu seisuga Eesti piimatööstused siiski veel Hiina loomse toorme ja toidu impordi karantiini teenistuse nimekirja kantud. Eesti piimatöösturite kandmine sellesse nimekirja on aga eelduseks nende toodete lubamiseks Hiina turule.

Septembri alguses teatas Euroopa Komisjon, et piimasektor saab Venemaa kehtestatud impordipiirangute mõjude leevendamiseks kasutada Euroopa Liidu täiendavaid turukorralduslikke meetmeid, mis on või, lõssipulbri ja teatud juustude eraladustamine ning sekkumiskokkuost. Eraladustamise toetust hakkas Komisjon maksma või ja lõssipulbri puhul eesmärgiga katta nimetatud toodete igapäevase hoiustamise kulusid 3-7 kuu jooksul. Eesti tööstused ei ole eraladustamise toetust kasutanud, samuti on sekkumiskokkuostu hinnad tööstuse jaoks liiga madalad.

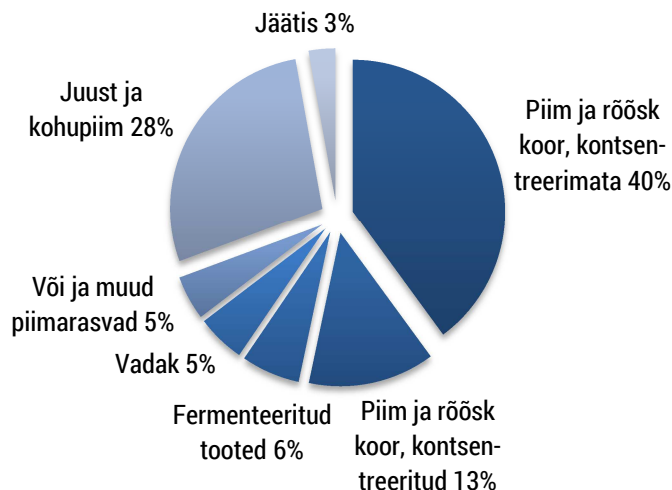
Euroopa Komisjon otsustas oma 26. novembri määrusega eraldada Venemaa sanktsioonidest tulenevate mõjude leevendamiseks Baltimaade piimatootjatele 28 miljoni euro suuruse toetuse, mis jaguneb Baltimaade vahel 2013/2014 piimakvoodiaasta tootmismahude põhjal (Eesti 6,9 mln eur, Läti 7,7 mln eur ja Leedu 14,1 mln eur). Samuti on abi saanud riikidele antud luba siseriikliku toetuse maksmiseks sama suures summas.

Kontsentreeritud piima eksport kasvas neljakordseks

Suurim eksporditüüp oli 2014. aastal piima ja piimatoodete hulgas 38%-lise osakaaluga kontsentreerimata piim, millest 81,5% moodustas toorpiima väljavedu. Ligi 85% ulatuses viidi seda Leetu ja 15,5% Lätti. Alates maikuust pidevalt langenud toorpiima väljavedu kasvas veidi taas detsembris, kui Leetu viidi 978 ja Lätti 865 tonni rohkem kui novembris. Läti eksporditud toorpiima ühikuhind oli oluliselt kõrgem kui ekspordil Leetu.

Juust on piima ja piimatoodete ekspordis olnud peamine kaubandusartikkel alates 2008. aastast. 2013. aastal kaotas juust oma positsiooni toorpiimale. 2014. aastal oli juust eksporditüüpina teisel kohal. Võrreldes varasemaga vähenes juustu eksport kokku 21,6%. Uusi sihtturge lisandus kuus, neist enim viidi juustu Rumeeniasse ja Aserbaidžani. Tervelt kolm korda kasvas aga juustu eksport Itaaliasse, millele aitas kaasa Valio Võru tehase investeering tehnoloogiasse, mille tulemusena hakati toodangut kohapeal väärindama ning parmesanilaadset juustu Itaaliasse müüma. Uute kaubanduspartnerite leidmist raskendab olukord, kus kogu EL on kaotanud Venemaa näol peamise turu oma juustule ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) hinnangul vähenevad müüginumbrid veelgi.

Kolmandal kohal oli kontsentreeritud piima eksport, mis võrreldes 2013. aastaga kasvas ligi neli korda. 51,2% kontsentreeritud piima ekspordist moodustas väikepakendis lõssipulbri väljavedu. Suur kasv tuleneb varasemalt juustu tootmiseks müüdüd piima ümber suunamisest lõssipulbri ja ka või tootmisesse, kuivõrd need on pikema säilivusajaga kaubad ning sobivad sekkumiskokkuostuks ja eraladustamiseks. 2015. aastaks on prognoositud lõssipulbri tootmise kasvu kogu Euroopas. Kuna Euroopa Liidu sisetarbimine on üsna stabiilne, siis kõik täiendavad kogused kas eksporditakse või ladustatakse. 24,7% Eestist eksporditud lõssipulbri läks 2014. aastal Hollandisse ja teine sama palju Lätti.

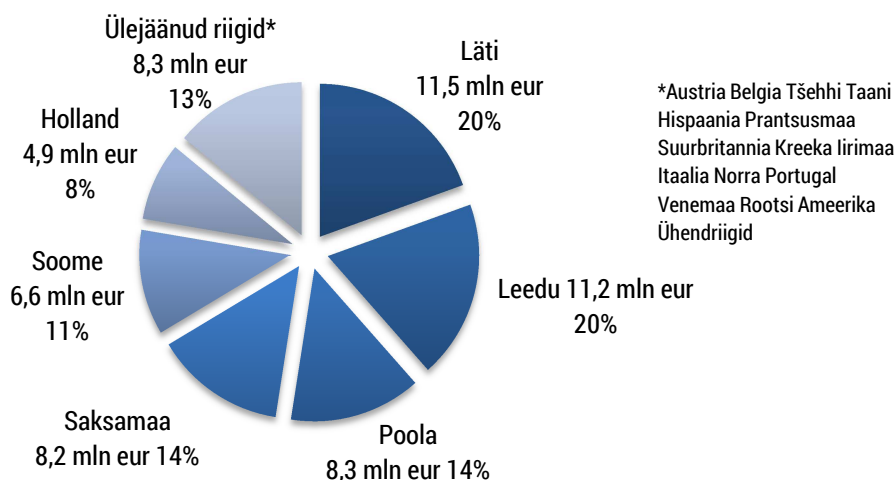
Joonis 7. Piima ja piimatoodete ekspordi struktuur 2014. aastal. Allikas: SA, PM arvutused

Juustu import vähenes ligi 7%, säilitades siiski koha suurima impordiartiklina

Piima ja piimatoodete import vähenes võrreldes 2013. aastaga 2,8%. Kõige rohkem imporditi piima ja piimatooteid Lätist (11,5 mln eur), Leedust (11,2 mln eur) ja Poolast (8,3 mln eur). Kui 2013. aastal toodi Lätist enim toorpiima, siis kaubanduspiirangud muutsid oluliselt piimaturu olukorda ning 2014. aastal tõime Lätist enim väikepakendis joogipiima ja võid.

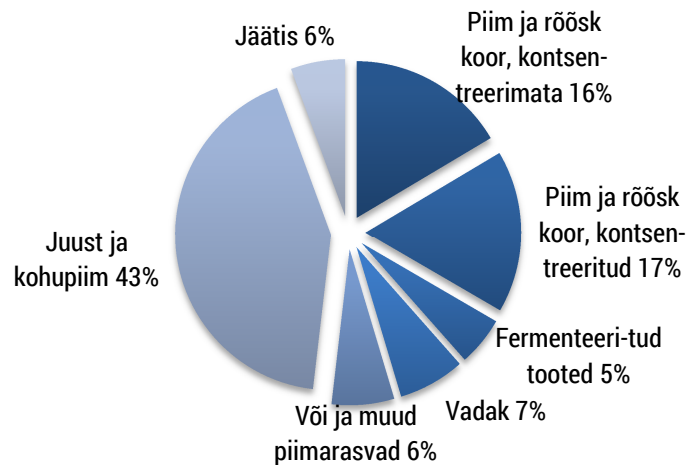
Leedust toodud kaupade väärtus jäi peaaegu samale tasemele 2013. aastaga. Esikohal oli suure pakendis röösa koore ning värske juustu import. Kui koore sissevedu Lätist vähenes, siis vaatamata keerulisele ajale Eesti juustutootjate jaoks, kasvas Leedust pärit värske juustu sissevedu 28%.

Import Poolast **kasvas 72,5%**, mille tingis maitsestatamata kontseentreeritud kuni 8%-lise tihendatud piima ning värske juustu impordi oluline kasv. 2013. aastal tihendatud piima kontsentraati Poolast ei toodud, 2014. aastal oli see aga peamine sisseveoartikkel. Nagu Leedust, nii kasvas ka Poolast pärit värske juustu import ja seda rohkem kui kaks korda.

Joonis 8. Piima ja piimatoodete impordipartnerid 2014. aastal. . Allikas: SA, PM arvutused

Kõige rohkem toodi 2014. aastal Eestisse juustu, mille sissevedu vähenes aga keerulise olukorra tõttu turul 6,6%. Teisel kohal oli kontsentreeritud piima sissevedu, millest suurima hulga moodustas pastataolise tihendatud ning magusainelisanditeta, edasiseks töötlemiseks mõeldud piima kontsentraadi import.

Joonis 9. Piima ja piimatoodete impordi struktuur 2014. aastal. Allikas: SA, PM arvutused

ÜLDTABELID

Tabel 1. Piima ja piimatoodete eksport ning import ja väliskaubanduse saldo 2014. aastal. Allikas: SA, PM arvutused

	Eksport		sh Eesti päritolu eksport		Import		Saldo
	Kogus/t	Mln eur	Kogus/t	Mln eur	Kogus/t	Mln eur	Mln eur
Piim ja koor, kontsentreerimata	204205,6	79,2	202284,3	77,6	11826,6	9,7	69,4
Piim ja koor, kontsentreeritud	27445,4	26,7	20848,8	20,5	6865,4	10,0	16,7
Fermenteeritud tooted	8991,0	12,4	8770,9	11,9	1974,9	3,0	9,4
Tooted vadakust	23047,5	10,2	22320,0	9,1	2831,6	4,1	6,1
Või	2567,6	9,3	1726,5	6,2	980,6	3,8	5,5
Juust ja kohupiim	15959,5	55,1	15208,0	51,8	5942,6	25,1	30,0
Jäätis	2106,3	5,6	1860,6	5,3	1345,2	3,3	2,3
Kokku	284322,9	198,5	273019,0	182,4	31766,9	59,1	139,4

Tabel 2. Piima ja piimatoodete kaubanduspartnerid 2014. aastal; Euroopa Liidu liikmesriikide osatähtsus kaubavahetuses. Allikas: SA, PM arvutused

Eksport	Import	
	Tuh eur	Osakaal (%)
Sihtriik	Tuh eur	Osakaal (%)
Leedu	75736,6	38,2
Läti	35495,3	17,9
Soome	24446,8	12,3
	Saatjariik	Tuh eur
	Läti	11522,2
	Leedu	11196,6
	Poola	8279,2

Eksport			Import		
Sihtriik	Tuh eur	Osakaal (%)	Saatjariik	Tuh eur	Osakaal (%)
Venemaa	17482,6	8,8	Saksamaa	8234,8	13,9
Holland	12911,4	6,5	Soome	6637,9	11,2
Itaalia	10900,5	5,5	Holland	4892,0	8,3
Saksamaa	5818,5	2,9	Prantsusmaa	1788,9	3,0
Kreeka	1426,2	0,7	Itaalia	1245,1	2,1
Poola	1384,7	0,7	Taani	1224,6	2,1
Ameerika Ühendriigid	1325,6	0,7	Austria	1049,0	1,8
Norra	1075,6	0,5	Rootsi	825,3	1,4
Tai	1011,1	0,5	Belgia	602,9	1,0
Taani	971,0	0,5	Norra	442,9	0,7
Rumeenia	864,9	0,4	Iirimaa	320,3	0,5
Malaisia	715,7	0,4	Venemaa	320,2	0,5
Saudi Araabia	654,6	0,3	Tšehhi	212,3	0,4
Maroko	653,4	0,3	Kreeka	181,9	0,3
Belgia	632,0	0,3	Hispaania	67,3	0,1
Küpros	608,8	0,3	Suurbritannia	63,3	0,1
Liibanon	559,5	0,3	Ameerika Ühendriigid	1,3	0,0
Lõuna-Korea	527,7	0,3	Portugal	0,1	0,0
Lõuna-Aafrika Vabariik	355,0	0,2			
Vietnam	277,7	0,1	Kokku	59108,1	
Süüria	258,9	0,1			
Rootsi	241,0	0,1	sh EL liikmesriigid	58343,7	
Israael	214,5	0,1	3ndad riigid	764,4	
Prantsusmaa	201,3	0,1			
Aserbaidžaan	183,9	0,1			
Egiptus	171,3	0,1			
Tšehhi	170,6	0,1			
Gruusia	163,8	0,1			
Afganistan	138,7	0,1			
Austria	127,9	0,1			
Kõrgõzstan	97,5	0,0			
Singapur	91,0	0,0			
Türkmenistan	89,8	0,0			
Ukraina	87,8	0,0			
Suurbritannia	68,2	0,0			
Bulgaaria	56,8	0,0			
Costa Rica	55,0	0,0			
Araabia Ühendemiraadid	50,1	0,0			
Usbekistan	39,5	0,0			
Hiina	38,0	0,0			
Valgevene	32,0	0,0			
Hongkong	5,2	0,0			

Eksport			Import		
Sihtriik	Tuh eur	Osakaal (%)	Saatjariik	Tuh eur	Osakaal (%)
Libeeria	1,9	0,0			
Hispaania	1,8	0,0			
Ungari	1,0	0,0			
Iirimaa	0,9	0,0			
Saint Vincent	0,8	0,0			
Sri Lanka	0,3	0,0			
Kokku	198462,9				
sh EL liikmesriigid	172066,4				
3ndad riigid	26358,2				
Ühendusesisesed ja -välised pardavarud	38,4				

Tabel 3. Piima ja piimatoodete eksport 2014. aastal kuude lõikes. Allikas: SA, PM arvutused

		Piim ja koor, konsentreeri- mata	Piim ja koor, konsentreeri- tud	Fermen- teeritud tooted	Tooted vadakust	Või	Juust	Jäätis
Jaanuar	tonni	18714,4	389,8	794,2	1593,2	220,7	899,7	46,1
	tuh eur	8591,4	1063,8	1193,8	816,4	861,8	3211,3	126,8
Veebruar	tonni	18328,3	475,9	871,7	1692,0	324,6	1300,2	145,7
	tuh eur	8619,1	1379,2	1091,5	840,7	1192,1	4741,1	317,2
Märts	tonni	16945,8	621,9	804,4	1852,9	281,1	1376,9	219,3
	tuh eur	9569,8	1778,8	1167,9	530,4	1001,0	5189,2	564,6
Aprill	tonni	21662,1	1040,7	1180,1	2952,5	334,2	1589,0	263,1
	tuh eur	9702,7	2996,7	1602,1	1623,0	1214,2	5578,2	703,4
Mai	tonni	22667,3	918,7	962,8	2335,3	352,4	1189,0	341,9
	tuh eur	9469,6	2503,3	1451,2	866,1	1804,4	4221,9	938,3
Juuni	tonni	22488,8	743,7	801,2	1629,1	148,0	1366,0	246,0
	tuh eur	8819,8	1927,4	1176,3	730,5	514,8	4653,0	693,9
Juuli	tonni	20227,8	1419,0	886,3	2129,8	135,2	1476,7	372,7
	tuh eur	7667,9	1738,4	1271,0	1072,3	460,4	5015,4	1012,9
August	tonni	17361,1	3557,4	702,8	1765,6	114,0	1379,7	253,9
	tuh eur	4344,1	2268,6	914,7	524,2	396,6	4668,9	656,5
September	tonni	14420,5	3854,2	552,3	2088,2	176,3	1288,3	65,4
	tuh eur	3733,1	2952,7	720,5	934,6	509,1	4470,6	210,1
Oktoober	tonni	10907,7	4450,6	467,6	1733,4	172,1	1474,0	53,1
	tuh eur	2966,7	2641,8	560,4	671,1	499,3	4977,3	146,2
November	tonni	9328,5	5081,8	608,1	1331,9	38,2	1512,5	37,4
	tuh eur	2695,3	2775,3	791,2	597,1	124,6	4942,3	114,4
Detsember	tonni	11153,3	4891,8	359,4	1943,8	270,7	1107,6	61,7
	tuh eur	3000,9	2652,2	437,8	944,1	711,1	3479,9	152,8

Tabel 4. Piima ja piimatoodete import 2014. aastal kuude lõikes. Allikas: SA, PM arvutused

		Piim ja koor, kontsentreeri- mata	Piim ja koor, kontsentreeri- tud	Fermen- teeritud tooted	Tooted vadakust	Või	Juust	Jäätis
Jaanuar	tonni	919,5	408,4	186,5	180,6	58,9	323,6	62,6
	tuh eur	597,5	859,2	261,7	268,0	263,9	1390,7	166,4
Veebruar	tonni	1116,8	256,0	136,5	271,5	106,7	545,3	52,1
	tuh eur	1187,0	577,2	217,3	347,0	440,1	2089,3	122,8
Märts	tonni	606,7	145,1	129,2	162,0	74,8	399,2	80,2
	tuh eur	573,9	467,5	211,8	283,7	336,7	1726,5	212,0
Aprill	tonni	1741,6	1333,9	244,8	275,0	45,6	571,8	154,5
	tuh eur	2308,1	1538,3	393,4	320,9	192,2	2350,0	345,3
Mai	tonni	1283,0	1707,1	150,6	413,8	50,6	468,2	236,7
	tuh eur	1223,7	1355,2	225,3	485,0	211,0	1859,0	623,0
Juuni	tonni	2368,0	1206,1	168,6	473,1	77,3	572,8	100,6
	tuh eur	1297,0	1450,5	291,4	645,5	315,1	2539,8	251,7
Juuli	tonni	657,4	470,2	210,3	83,9	85,5	527,3	228,5
	tuh eur	686,2	680,8	270,2	95,2	319,3	2167,9	580,5
August	tonni	400,7	426,4	177,9	233,4	81,3	446,0	214,4
	tuh eur	270,2	799,4	269,8	381,1	313,6	1923,2	526,1
September	tonni	953,5	385,5	144,4	192,4	114,1	480,1	53,3
	tuh eur	437,1	1022,8	238,7	362,0	430,0	2073,9	132,4
Oktoober	tonni	897,0	161,3	138,2	196,3	91,5	468,2	42,4
	tuh eur	451,6	442,0	210,0	323,4	345,4	1952,7	102,4
November	tonni	398,7	221,3	136,2	150,8	119,8	569,4	41,2
	tuh eur	331,5	524,9	198,2	229,9	402,4	2742,0	115,2
Detsember	tonni	483,8	144,3	151,7	198,8	74,4	570,8	78,6
	tuh eur	381,5	263,9	219,8	339,9	266,8	2308,9	154,0